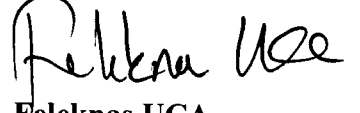

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Dışişleri Bakanı Mevlüt ÇAVUŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas UCA

Batman Milletvekili

Afganistan'da seçimle işbaşına gelen meşru hükümetin Taliban tarafından yıkılması ve yerine Afganistan İslam Emirliği'nin ilan edilmesiyle birlikte Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile yıkılan Afganistan İslam Cumhuriyeti arasındaki ikili anlaşmalar ve bu anlaşmalar çerçevesinde yürütülen ortak projeler de geçerliliğini yitirmiştir.

2005-2017 yılları arasında Afganistan'da 342 eğitim projesi, 242 sağlık projesi, 101 su projesi, 151 altyapı projesi, 45 üretim sektörü projesi, 109 kültürel iş birliği projesi ile 66 insani ve acil yardımları içeren toplam 1056 projenin gerçekleştirildiğini TİKA açıklamıştı. 2017 sonrasında da TİKA ve başka kurumlar üzerinden destek projeleri sürmüştü. Özellikle Türkiye tarafından desteklenen kız okullarının Taliban yönetimi ile birlikte ortadan kaldırılacağı tahmin edilmektedir. Hali hazırda 5 milyonu aşkın Afgan'ın göç ettiği ve çok daha fazlasının göç edeceği tahmin edilmektedir.

Taliban'ın yönetimi altında kadınların iş ve eğitim alanlarından dışlanacağı, evlere hapsedilecekleri ve Afganistan toplumsal yapısının en ağır biçimiyle Şeriat Rejimine göre şekilleneceği açıktır. Dolayısıyla Afganistan'a yönelik tüm projeler atıl duruma düşmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ortaya çıkan olağanüstü gelişmelere bağlı olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Afgan halklarına nasıl yardımcı olabileceği konusunda hükümetinizin kısa, orta ve uzun vadeli planları nelerdir?
- 2- Afganistan dışına çıkan ve Türkiye'ye ulaşan Afgan sığınmacılar için TİKA'nın Afganistan'daki projelerine benzer çalışmalar Türkiye sınırları içerisinde planlanmakta mıdır?
- 3- Afganistan'da kalan sivillerin ve özellikle kadın ve çocukların güvenlik ve insan hakları durumuna ilişkin ne tür girişimler başlattınız veya planlamaktasınız?
- 4- Uluslararası toplum nezdinde Afganistanlı sığınmacılara yönelik hangi koruma tedbirlerini devreye sokmayı hedefliyorsunuz ve bu konudaki çalışmalarınız hangi aşamadır?